

Nr 268.

Av herr Thorell m. fl., om bidrag från statens avdikningsanslag till Frihamra—Täby torrläggningsföretag.

På ansökan av vissa jordägare inom Frihamra och Darsgårde byar förordnade länsstyrelsen i Stockholms län lantbruksingenjören N. Risberg att verkställa syneförrättning i och för torrläggning av mark inom Darsgårde, Frihamra, Mälby, Ösby och Nedre Finsta i Skederids socken samt Torvalla, Penningby, Valby, Husby-Lyhundra kyrkoherdeboställe, Husbyby, Sätuna och Västra Sundsta i Husby-Lyhundra socken av Stockholms län. Syneförrättningen avslutades den 7 november 1928 och vann densamma sedermera laga kraft. Företaget berör en areal av 120,81 hektar, varav 119,83 hektar åker samt 0,98 hektar annan mark. Den genom företaget uppkommande båtnaden beräknades till kronor 43,339: 80. Till kostnaderna för företaget, vilka beräknades till kronor 47,405: 89, beviljade Kungl. Maj:t den 25 oktober 1929 dels statsbidrag från statens avdikningsanslag med 21,660 kronor, dels ock ett lån från statens avdikningslånefond med 17,940 kronor. Arbetet blev av kungl. lantbruksstyrelsen godkänt den 3 november 1931.

Sedan det i företaget ingående huvudavloppet blivit i huvudsak upptaget, inträffade på grund av underliggande jordlagers beskaffenhet och flerstädes förekommande källdrag på olika ställen omfattande ras och förskjutningar i dikesslänterna, vilket nödvändiggjorde betydande och kostsamma förstärkningar av slänterna genom pålning samt upprensning av nedrasade jordmassor. Dessa ras, som det icke torde varit möjligt att förutse, kommo sålunda såsom en fullständig överraskning för intressenterna, men då företaget redan blivit i huvudsak utfört innan desamma inträffade och betydande kostnader sålunda nedlagts på företaget, återstod intet annat än att på bästa sätt söka avhjälpa de uppkomna bristerna, då i annat fall det redan nedlagda arbetet blivit i det närmaste resultatlöst. De sålunda nödvändiggjorda ytterligare arbetena hava dragit en kostnad av kronor 35,029: 75, varav för upphandling av erforderligt pålvirke kronor 4,301: 25 samt för upptagning av ras och pålningsarbetets utförande kronor 30,728: 50. Samtliga kostnader för företaget uppgingo vid utgången av 1932 till kronor 77,482: 90, varav kronor 65,074: 75 utgör arbets- och materialkostnad, kronor 1,528: 38 förrättningskostnad, kronor 5,325: 59 ersättning för jordåtgång till avloppens utvidgning samt för upplag av jordvallar, kronor 546: 49 annonskostnad och diverse utgifter samt kronor 5,007: 69 räntor och portoutgifter. I fråga om ersättningarna för jordåtgång och jordupplag, vilka ej ännu till fullo erlagts, torde böra framhållas, att härför enligt det vid

arbetsplanens fastställelse beräknade kostnadsförslaget vid bestämmande av till företaget utgående statsunderstöd medtagits ett belopp av kronor 5,515: 51 under det att till viss övrig del av ersättningen för jordupplag statsunderstöd icke utgått. Medräknas övriga kostnader till sina fulla belopp samt av ersättningen för jordåtgång och jordupplag den del vartill statsunderstöd utgått, skulle kostnaderna för företaget hittills uppgå till kronor 77,482: 90 eller kronor 30,077: 01 mer än som vid planens fastställelse beräknades. För gäldande av dessa kostnader hava intressenterna, förutom till företaget beviljade statsunderstöd i form av bidrag och lån å tillhoppa 39,600 kronor, upptagit banklån å sammanlagt 36,700 kronor. Någon utdebitering har däremot ännu icke skett. enär flertalet intressenter icke äro i den ekonomiska ställning, att detta under nuvarande tryckta läge inom jordbruket varit möjligt.

Då emellertid de upptagna banklånen måste förräntas och amorteras ter sig situationen för intressenterna för närvarande synnerligen allvarlig. När därtill lägges att amorteringen av det till företaget beviljade lånet från statens avdikningsanslag skall taga sin början 1937, framstår situationen för dem allt mera bekymmersam. Då icke mindre än ett trettiotal fastigheter beröras av företaget och de uppkomna svårigheterna tillkommit utan delägarnas förvallande, måste det sålunda anses vara ett allmänt intresse att något göres till förhindrande av att intressenterna bringas i sådana ekonomiska svårigheter, som de icke kunna bära. Detta synes kunna ske endast därigenom, att staten träder hjälpsamt emellan genom beviljande av ett bidrag för täckande till största möjliga del av den merkostnad, som genom de uppkomna rasen åsamkats företaget. På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville medgiva att till Frihamra—Täby torrlägningsföretag i Husby-Lyhundra och Skederids socknar av Stockholms län må från statens avdikningsanslag beviljas ett statsbidrag av högst 30,000 kronor.

E. Thorell.

Otto Wallén.

R. Lundquist

i Rotebro.